

KADASTR
AGENTLIGI

**GEODEZIYA KARTOGRAFIYA VA
KADASTR MUAMMOLARI**

ILMIY JURNALI

KAZAKHSTAN

KARAKALPAKSTAN

NAVOIY

BUKHARA

TURKMENISTAN

Amu Dar'ya

Chirchik

Angren

Yul'tuz

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Qashqadaryo

Muassis

Kadastr agentligi huzurida gi
“Geoinnovatsiya markazi”
DUK

Bosh muharrir

Abdullayev Abdushukur
Xamidovich

Tahrir Hay’ati raisi

Pulatov Farrux Jaxongirovich

Tahrir Hay’ati a’zolari

Abdullayev Abdushukur
Xamidovich

Allaberganov Atabek

Validjanovich

Abdullayev To’lqin

Mansurovich

Valiyev Moxir Kamolovich

Axmedov Barot

Maxmudovich

Safarov Eshqobil

Yuldashevich

Saidov Abdusobir

Abdurahmonovich

Raupova Nodira Baxromovna

Muxtorov O’zbekxon

Burxonovich

Narbayev Sharafatdin

Kengeshovich

Sodiqova Gulchexra

Sattorovna

Ibragimov Orif

Alimaxamatovich

Karabazov Sardorbek

Abdumajitovich

Gaibberdiyev Sunnatilla

Baxtiyor o’g’li

Usmonov Jasur

Ziyodullayevich

Mashrapov Nodirjon

Ruziboevich

Boboyev G’aybulla

G’afurovich

Kuluyev Ruslan Raisovich

Frantisek Kumhala

Muharrir

Gaibberdiyev Sunnatilla

Baxtiyor o’g’li

Mundarija

1. **O’B.Muxtorov.**, Davlat yer kadastr va unda qishloq xo’jaligi yerlarini kadastr baholashning xorijiy tajribalari. **3**
2. **A.S.Avazov, I.Sh.Norkobilov, Sh.I.Nematullaeva.**, The current state of forest fund lands in our republic. **13**
3. **A.K.Turopov, N.I.Burxonov.**, Sug’oriladigan yerlarning normativ qiymatini hisoblashda tuproq boniteti ballining ahamiyati. **25**
4. **S.A.Karabazov, Sh.M.Anvarov.**, Geoaxborot texnologiyalari yordamida toshkent shahrining yerdan foydalanish va hududiy kengayishini ifodalovchi kartalarni tuzish. **32**
5. **S.N.Abduraxmonov, A.K.Xakimov, S.O.Toshpo’latova.**, The role of a dashboard approach in creating a demographic atlas. **39**
6. **J.Ch.Urinov.**, FJD trion s1 3d lidar scanner bilan murakkab muhitlarni skanerlash. **46**
7. **M.F.Ergashova, T.Sh.Abdrimov, J.E.Ospanov.**, Cadastral reforms and their impact on the business environment. **52**
8. **Sh.SH.Toshpo’latov, J.U.Mamayusupov.**, Optik nivelir yordamida nivelirlash natijalariga refraksiyaning ta’sirini aniqlash usulini takomillashtirish. **57**
9. **Sh.SH.Hamidullayev, R.K.Oymatov, B.O.Oralbayev, M.K.Juliyev.**, Sel xavfini baholashda geoaxborot taxliligiga asosan mavzuli xaritalar yaratish. **63**
10. **G’Z.Tovbayev.**, Sirdaryo viloyati hududida ndvi ko’rsatkichlarini iqlim o’zgarishi bilan bog’liq ravishda taqqoslash va kartalashtirish. **69**
11. **A.A.Isayev, Kh.L.Abdurakhmanova.**, Spatial and temporal assessment of urban green space expansion using gis and ndvi: the “yashil makon” project in andijan region, uzbekistan (2022–2024). **79**
12. **S.N.Abduraxmonov, A.K.Xakimov.**, Raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali qishloq xo’jaligidagi samaradorlikni oshirish. **89**
13. **Sh.M.Anvarov, D.N.Raxmonov.**, Toshkent shahar yerdan foydalanish darajasi ortishining hududiy kengayishga ta’siri. **96**
14. **S.A.Karabazov.**, Zamonaviy geodeziya, kartografiya va kadastr sohasining rivoshlanish bosqichlari ularning yutuqlari. **103**
15. **A.A.Abduraximov, R.K.Oymatov.**, Avtomobilga yoqilg’i quyish shoxobchasida texnogen ta’sir hududini gat va dasturlash tilidan foydalanib vizualizatsiyalash. **109**
16. **S.K.To’rayev, J.Ch.Urinov.**, yer hisobini yuritish amaliyotining xorijiy tajribalari va ularning o’rganilishi. **118**
17. **N.A.Eshmatova, A.S.Avazov, I.Sh.Norqobilov.**, Ekologik-kartografik modellar: klassifikatsiyasi, tipologiyasi va qo’llanilish imkoniyatlari. **123**
18. **A.B.Jabborov, G’X.Ikromxo’jayev.**, Iqtisodiyot tarmoqlarida uchuvchisiz uchish qurilmalariga talabning ortishi va ishlab chiqarishda ularning tutgan o’mi. **130**
19. **U.B. Mukhtorov.**, Economic, ecological, and social approaches in assessing land resources in agriculture **137**
20. **Sh.K.Narbayev, A.K.Turopov.**, Respublika qishloq xo’jaligi yerlaridan foydalanish samaradorligini oshirish **146**

11. GITHUBdan PyQGIS kodini
yuklab olish uchun manzil:

https://github.com/Akbarkhoja199/PyQGIS-code_1/tree/main

UO‘K 347.232:528.44(100)

YER HISOBINI YURITISH AMALIYOTINING XORIJIY TAJRIBALARI VA ULARNING O‘RGANILISHI

To‘rayev Sarvar Korom o‘g‘li, assistent,

Qarshi davlat texnika universiteti.

ORCID:0009-0007-4085-6574

Urinov Jamol Chorshanbiyevich,

Qarshi davlat texnika universiteti. dotsent, t.f.f.d (PhD)

ORCID:0009-0009-2310-1967

Annotatsiya: Ushbu maqolada rivojlangan xorijiy mamlakatlarda yer hisobini yuritish (kadastr) tizimi, uning shakllanishi, raqamlashtirish darajasi va davlat boshqaruvidagi o‘rni tahlil qilinadi. Shuningdek, O‘zbekiston yer resurslarini boshqarish tizimini modernizatsiya qilishda xorijiy tajribalarning qanday o‘rni borligi yoritiladi. Tadqiqot davomida Germaniya, Niderlandiya, Shvetsiya, Janubiy Koreya va Yaponiya kabi mamlakatlar tajribasi tahlil qilinadi.

Annotation: This article analyzes the land cadastre systems in developed foreign countries, focusing on their formation, the level of digitization, and their role in state governance. Additionally, the article discusses the role of foreign experiences in modernizing Uzbekistan's land resource management system. The research includes an analysis of the experiences of countries such as Germany, the Netherlands, Sweden, South Korea, and Japan.

Аннотация: В данной статье анализируется система ведения учета земель (кадастра) в развитых зарубежных странах, её формирование, уровень цифровизации и роль в государственном управлении. Также рассматривается роль зарубежного опыта в модернизации системы управления земельными ресурсами Узбекистана. В ходе исследования анализируются практики таких стран, как Германия, Нидерланды, Швеция, Южная Корея и Япония.

Kalit so‘zlar: Yer hisobi, kadastr, raqamlashtirish, yer boshqaruvi, xorijiy tajriba, geoinformatsion tizim.

Ключевые слова: земельный учет, кадастр, цифровизация, управление землями, зарубежный опыт, географическая информационная система (ГИС).

Key words: Land accounting, cadastre, digitization, land management, foreign experience, geographic information system (GIS).

Kirish. Yer hisobi yoki yer kadastr – bu yer uchastkalarining huquqiy, fazoviy (geografik) va iqtisodiy holatini aks ettiruvchi muhim axborot tizimidir. Yer resurslaridan oqilona foydalanish, ularni muhofaza qilish va boshqarish, shuningdek, iqtisodiy faoliyat uchun huquqiy asoslar yaratishda kadastr tizimining roli beqiyosdir.

So‘nggi yillarda dunyoning ko‘plab mamlakatlarida yer kadastr tizimi to‘liq raqamlashtirilgan, GPS va GIS texnologiyalariga asoslangan holda yuritilmoqda. O‘zbekistonda ham bu yo‘nalishda sezilarli islohotlar amalga oshirilmoqda, ammo rivojlangan mamlakatlar tajribasini chuqur o‘rganish va amaliyotga joriy etish bu jarayonni tezlashtirishi mumkin.

Germaniyada yer hisobini yuritishning zamonaviy modeli ALKIS – “Rasmiy yer-mulk kadastr axborot tizimi” (nemischa: Amtliches Liegenschaftskataster-

Informationssystem) orqali amalga oshiriladi. Bu tizim fazoviy-geografik ma’lumotlar, huquqiy mulkchilik hujjatlari va ularning ma’muriy-registratsion komponentlarini yagona axborot platformasida integratsiyalashgan tarzda boshqarishga xizmat qiladi.

ALKIS Germaniyaning federal tuzilmasiga mos tarzda, har bir land (shtat) darajasida yuritiladi, biroq yagona milliy standartlar asosida ishlaydi. Tizim AFIS (geodeziya nuqtalari uchun axborot tizimi) va ATKIS (topografik xaritalar tizimi) bilan uzviy bog‘langan. Bu uch tizim birgalikda “AAA-Modell” (AFIS-ALKIS-ATKIS) deb yuritiladi.

Yer uchastkasining chegaralari, shakli, joylashuvi va maydoni haqidagi ma’lumotlar **vektor shaklidagi fazoviy qatlamlar** orqali ifodalanadi. Bunda koordinatalar **ETRS89/GK** tizimida aniqlanadi, bu esa Yevropa miqyosida muvofiqlikni ta’minlaydi [2].

Har bir yer uchastkasiga quyidagi tavsifiy atributlar biriktiriladi

Kadastr raqami

Yer egasi (huquqiy sub’yekt)

Yer maydoni va toifasi

Foydalanish maqsadi

Ma’muriy birligi

Tizimning afzalliklari quyidagilarni uz ichiga oladi;

- **Huquqiy aniqlik:** Yerga oid mulkiy huquqlar va ularning o‘zgarishlari qonuniy asosda, sud va

notariuslar bilan muvofiqlashtirilgan holda qayd etiladi.

Shaffoflik: Har bir fuqaroga o‘z yer uchastkasiga oid ma’lumotlarni

davlat portalidan olish imkoniyati yaratilgan.

Rejalashtirishda foydalanish: Urbanistik rejalashtirish, ekologik monitoring, infratuzilmani boshqarish va soliq baholash tizimlari ALKISga tayanadi.

Real vaqt yangilanishi: Tizimdagi barcha o‘zgarishlar onlayn rejimda, davlat idoralari o‘rtasida avtomatik tarzda sinxronlashtiriladi.

O‘zbekistonda yer hisobi tizimini modernizatsiya qilish jarayonida ALKIS modelining quyidagi jihatlari o‘rganilishi va moslashtirilishi mumkin:

Yagona integratsiyalashgan platforma yaratish: Yer kadastr, mol-mulk reestri, geodeziya, soliq va urbanistik ma’lumotlarni yagona tizimda birlashtirish.

Foydalanuvchilarga ochiqlik: Fuqarolarga o‘z yer uchastkalariga oid huquqiy va geografik ma’lumotlarni mustaqil tekshirish imkoniyatini yaratish.

Huquqiy tizim bilan uzviy bog‘liqlik: Notariuslar, sudlar va mulk reestrlari bilan real vaqt rejimidagi integratsiyani ta’minlash.

Shvetsiyada yer hisobini yuritish tizimi: Shvetsiyada yerga oid barcha fazoviy va huquqiy ma’lumotlarni yuritish uchun mas’ul bo‘lgan asosiy muassasa - Lantmäteriet, ya’ni Shvetsiya Geodeziya, Kartografiya va Kadastr Agentligi hisoblanadi. Ushbu agentlikning asosiy funksiyasi - yer maydonlari va ularga tegishli mulk huquqlarini ro‘yxatga olish, boshqarish va raqamlashtirish orqali

davlat yer siyosatini amalda qo‘llab-quvvatlashdan iborat [3].

Shvetsiya yer kadastr tizimi - bu fazoviy axborot texnologiyalari (GIS), yuridik huquqiy mexanizmlar va raqamli boshqaruv tamoyillariga asoslangan ko‘p komponentli, integratsiyalashgan, xizmatga yo‘naltirilgan tizim hisoblanadi.

Shvetsiya yer kadastr tizimi **yuqori aniqlikdagi geodezik o‘lchovlar asosida** tuzilgan raqamli xaritalarga tayangan holda yuritiladi. Bunda:

Har bir yer uchastkasining koordinatalari **SWEREF 99** (Shvetsiya milliy koordinata tizimi) asosida aniqlanadi;

Raqamli kadastr xaritalari vektor shaklida yuritiladi va muntazam yangilanadi;

Fazoviy qatlamlar (parcel, servitut zonasi, yo‘l o‘tkazish zonasi, o‘rmon zonasi va h.k.) **GIS platformada ko‘p qatlamli** tarzda joylashtiriladi.

Yerga oid huquqlar **Lantmäterietning "Fastighetsregistret" (mulk reestri)** tizimi orqali yuritiladi. Bu reestrda mulk egalik shakli (shaxsiy, yuridik, davlat), ipotekalar, servitut va foydalanish cheklovlari, mulk huquqidagi o‘zgarishlar (sotish, meros, sovg‘a qilish) aniq va hujjatlashtirilgan shaklda saqlanadi.

Bu huquqiy ma’lumotlar davlat sudlari, notariuslar, banklar va soliq organlari bilan to‘liq integratsiyalashtirilgan [1].

Shvetsiyada **“Min Fastighet”** (“Mening mulkim”) onlayn portali

orqali har bir fuqaro o‘z yer uchastkasiga oid barcha ma’lumotlarni (chegaralar, huquqlar, ipotekalar, chegara o‘zgarishlari) **masofaviy tarzda, elektron identifikatsiya orqali** ko‘rishi mumkin. Bundan tashqari:

Raqamli so‘rovlar asosida mulkni ro‘yxatga olish;

Xaritalarni yuklab olish va interaktiv tarzda tahrirlash;

Soliq baholash ma’lumotlarini olish;

Davlat tashkilotlari bilan elektron hujjatlar almashuvi yo‘lga qo‘yilgan.

Janubiy Koreya tajribasi; Janubiy Koreyada yer hisobi tizimi “Digital Cadastral Map Project” (DCMP) loyihasi orqali modernizatsiya qilindi. Bu loyiha 1990-yillarning oxirlarida boshlanib, davlat va shaxsiy sektorda yer resurslarini boshqarishni zamonaviylashtirishni maqsad qilgan. DCMP loyihasi yer kadastrining ko‘plab aspektlarini raqamli formatga o‘tkazdi va tizimning samaradorligini oshirdi.

Janubiy Koreyada yer kadastrini modernizatsiya qilish uchun sun‘iy yo‘ldoshlar yordamida yuqori aniqlikdagi **raqamli xaritalar** ishlab chiqildi. Bu xaritalar yer uchastkalarining **topografik va fazoviy tasvirlarini** taqdim etadi. Sun‘iy yo‘ldoshdan olingan ma’lumotlar orqali yerning geografik joylashuvi, hududiy chegaralari va boshqa fazoviy xususiyatlar aniq va real vaqt rejimida yangilanadi. Bu, o‘z navbatida, yer kadastr tizimining

aniqligini va ishonchligini ta’minlaydi [4].

Kadastr tizimi butunlay avtomatlashtirilgan bo‘lib, davlat tomonidan taqdim etilayotgan xizmatlar **onlayn rejimda** amalga oshiriladi. Bu tizim foydalanuvchilarga yerga oid ma’lumotlarga tez va qulay tarzda kirish imkoniyatini yaratadi. Yer kadastr hujjatlari va mulk haqidagi ma’lumotlar, shuningdek, davlat xizmatlari (masalan, mulkni ro‘yxatdan o‘tkazish, yer huquqlarini tasdiqlash) raqamli formatda ko‘rsatiladi.

Janubiy Koreyada "e-Cadastre" deb nomlangan portal orqali aholi mulk o‘zgarishlarini real vaqt rejimida kuzatib borishi mumkin. Bu portal orqali aholiga yer resurslari haqida yangiliklar, huquqiy o‘zgarishlar va ma’lumotlar taqdim etiladi. Bu xizmat nafaqat aholi uchun qulay, balki hukumat organlariga ham yer kadastrini boshqarishda tez va samarali yordam beradi. “e-Cadastre” tizimi foydalanuvchi uchun oson va shaffof bo‘lib, yerga oid barcha jarayonlar va hujjatlar tahlil qilinadi, natijada davlat va fuqarolar o‘rtasidagi ishonch kuchayadi [5].

Janubiy Koreya yer kadastr tizimining raqamli modernizatsiyasi, ayniqsa, **korrupsiyaga qarshi kurashda** sezilarli natijalarga olib keldi. Raqamli va ochiq tizimlar korrupsion faoliyatni kamaytiradi, chunki barcha jarayonlar va qarorlar onlayn tarzda amalga oshiriladi va ularga tezda kirish imkoniyati mavjud. Yer resurslarini boshqarishda

shaffoflikni oshirish orqali, davlat va aholining o‘zaro ishonchi kuchaydi va korrupsiya xavfi sezilarli darajada kamaydi.

Yaponiya Tajribasi: Yaponiya yer resurslarini boshqarish tizimi ekologik barqarorlik, urbanizatsiya va ijtimoiy infratuzilma bilan bog‘liq omillarni hisobga oladi. Yaponiyaning yer boshqaruvi tizimi murakkab va ko‘p qirrali bo‘lib, aholining ehtiyojlariga va mamlakatning iqtisodiy rivojlanishiga moslashgan. Asosiy jihatlari quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

Yaponiyada yerga oid barcha hujjatlar yagona ma‘lumotlar bazasida saqlanadi. Bu tizim orqali barcha yer uchastkalari, mulk huquqlari, soliq to‘lovlari, va boshqa yerga oid ma‘lumotlar markazlashtirilgan holda tartibga solinadi. Yagona bazaning mavjudligi, barcha ma‘lumotlarni bir joyda to‘plash va ulardan samarali foydalanishni ta‘minlaydi. Ushbu tizim shuningdek, mulk huquqlarini himoya qilishda va yer resurslarini boshqarishda sezilarli darajada yordam beradi [6].

Yaponiya yer boshqaruvi tizimi **geoinformatsion tizimlar (GIS)** texnologiyalariga asoslanadi. Yerning to‘g‘ri xaritalanib, uning holati va mavjud muammolar tahlil qilinadi. Raqamli xaritalar, GIS texnologiyalari yordamida, yer resurslarini boshqarishda aniq, tezkor va samarali qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Yaponiyada GIS texnologiyalarini qo‘llash orqali urbanizatsiya jarayonlari va ekologik barqarorlikni hisobga olgan holda yerlarni

taqsimlash va boshqarish amaliyoti rivojlangan.

Yaponiya yer boshqaruvi tizimi foydalanuvchilar uchun juda qulay va shaffof bo‘lib, axborot almashinuvi samarali tashkil etilgan. Davlat organlari, shuningdek, maxsus ijtimoiy guruhlar o‘rtasida yerga oid ma‘lumotlarni tez va oson almashish imkoniyati mavjud. Ushbu tizimning asosiy afzalligi shundaki, barcha jarayonlar va axborot almashinuvi ochiq va aniq bo‘lib, foydalanuvchilar har qanday ma‘lumotga oson kirish huquqiga ega. Bu yer boshqaruvi tizimining samaradorligini oshiradi va fuqarolarni o‘z mulkiga oid ma‘lumotlarga asosan qarorlar qabul qilishda mustahkam asos bilan ta‘minlaydi [7].

Xulosa. Germaniyaning ALKIS tizimi – bu raqamlashtirilgan, huquqiy jihatdan aniqlik va ishonchlilikni kafolatlovchi, zamonaviy kadastr modelidir. Tizimning yuksak texnologik darajasi va institutsional barqarorligi O‘zbekiston kabi rivojlanayotgan davlatlar uchun namuna bo‘la oladi. Bu modelning komponentlari chuqur tahlil qilinib, uzimizga moslashtirilgan holda joriy etilishi, O‘zbekistonda yer boshqaruvini yanada shaffof, ishonchli va samarali tizimga aylantirishga xizmat qiladi.

Shvetsiyada yer hisobini yuritish modeli - bu zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, institutsional yagona boshqaruv, raqamlashtirilgan fazoviy axborot tizimlari va huquqiy aniqlik uyg‘unligidir. Ushbu tizim davlat

boshqaruvi, tadbirkorlik muhiti, shaxsiy mulk huquqlarini himoya qilish va raqamli iqtisodiyot rivojiga xizmat qilmoqda. O‘zbekiston sharoitida bu modelning asosiy tamoyillarini milliy infratuzilma va huquqiy normalarga moslashtirilgan holda joriy etish - agrar islohotlar samaradorligini oshiradi, yerga oid nizolarni kamaytiradi va fuqarolik huquqlarini kafolatlaydi.

Janubiy Koreya va Yaponiyaning yer boshqaruvi tizimlari, ayniqsa **raqamli texnologiyalar, avtomatlashtirish, shaffoflik va axborot almashinuvi** orqali muvaffaqiyatli natijalarga erishgan. Ushbu mamlakatlarning tajribalari O‘zbekiston uchun o‘rnak bo‘lishi mumkin, chunki ular yer resurslarini boshqarishning zamonaviy va samarali yondashuvlarini taqdim etadi. Shvetsiya, Koreya va Yaponiya tajribalarini tahlil qilish va ular asosida O‘zbekistonda kadastr tizimini modernizatsiya qilish bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqish imkoniyatlarini yaratadi.

ADABIYOTLARRO‘YXATI

1. Raximov V.R., Babajanov A.R. Davlat kadastr asoslari. Toshkent, TTU 2012. 132 b.

2. Babajanov A.R., Rahmonov Q., G‘ofirov A.J. Yer kadastr / O‘quv

qo‘llanma. Toshkent, «Cho‘lpon», 2014. 168 b.

3. Babajanov A.R., Ro‘ziboev S.B., Tulaganov I.B. «Tuman yer hisoboti (balansi) ni tuzish» metodik ko‘rsatma, Toshkent, TIMI, 2008 y. 53 b.

4. Turayev R.A., Tashbayeva H.X. Yer hisobini yuritishning qishloq xo‘jaligida ahamiyati // “O‘zbekiston zamini” ilmiy-amaliy va innovatsion jurnal. Toshkent, “O‘zdavyerloyiha” DILI, 2020. 2-son. 17-19 b.

5. Xojiyev Q.M. “Yerlarning miqdoriy hisobini yuritish texnologiyasi va uning mavjud uslubiyatini takomillashtirish yo‘nalishlari”. // “O‘zbekiston zamini” ilmiy- amaliy va innovatsion jurnali. Toshkent, «O‘zdavyerloyiha» DILI, 2022. 1-son. 106-112 b.

6. Xojiyev.Q.M. “Yerlarning miqdoriy hisobini yuritishda yerlarni xatlovdan o‘tkazishning afzalliklari”. // “O‘zbekiston zamini” ilmiy-amaliy va innovatsion jurnali. Toshkent, “O‘zdavyerloyiha” DILI, 2021 y. 3-son. 83-89 b.

7. Babajanov A.R., Xojiyev Q.M., Sharopov R.N. Yer hisobini yuritish tizimini yanada takomillashtirish masalalari // “O‘zbekiston qishloq va suv xo‘jaligi” jurnali “Agroilm” ilovasi. Toshkent, 2021. 2-son. 112-113 b.

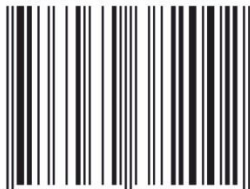
UO‘K 528.9:504.06

**EKOLOGIK-KARTOGRAFIK MODELLAR: KLASSIFIKATSIYASI,
TIPOLOGIYASI VA QO‘LLANILISH IMKONIYATLARI**

N.A.Eshmatova

ISSN 3030-3826

9 773030 382002